

IGAL VÁROS ÖNKORMÁNYZAT

**HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI
PROGRAM**



2015 - 2020

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	6
Célok.....	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	8
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	10
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	35
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	38
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	41
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	44
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	45
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	46
1. A HEP IT részletei.....	46
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	46
A beavatkozások megvalósítói.....	47
Jövőképünk.....	47
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	50
3. Megvalósítás.....	53
A megvalósítás előkészítése.....	53
A megvalósítás folyamata.....	53
Monitoring és visszacsatolás.....	55
Nyilvánosság.....	55
Érvényesülés, módosítás.....	56
4. Elfogadás módja és dátuma.....	58

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Igal Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Igal Város Somogy megye észak-keleti részének egyik legjelentősebb központi települése. A somogyi megyeszékhelytől 25 kilométerre, a Balatontól 40 kilométerre helyezkedik el a Kaposvárt Szántóddal összekötő út mentén. Négy irányból való megközelíthetősége folytán a kistérségen belül mikrotérségi szereppel bír. A Somogy-Tolnai dombság az északi határán húzódik, melynek itt található a legmagasabb pontja a 301 méter magas Csúcsos domb. A település szántóföldek, szőlők, erdők, dombságok ölelésében helyezkedik el. Ezen adottságoknak megfelelően évszázadok óta meghatározó ágazat a mezőgazdaság.

A kedvező elhelyezkedését már a kelta és a római korban is felismerték. A felszínre került leletek azt bizonyítják, hogy a település folyamatosan lakott volt. Írásos emlékek Igalról III. Béla király korából származnak (1193), amikor a Johannita-lovagrendnek birtokait megerősítő adománylevelet ajándékozott. Ugyanis e méltatlanul keveset említett királyunk rendelte el, hogy minden elébe kerülő ügyet foglaljanak írásba, megteremtve ezzel hazánkban az írásbeliséget.² „Neve az „iga” szóból és a régi magyar nyelvű „l” kicsinyítő képző összetételéből keletkezett. Mai magyar nyelven annyit jelent „igácska”, vagyis csupán annyi föld, amennyit egy „gyenge fogat” egy nap alatt megszáthatott.” Budai Jánosné helyi pedagógus több mint 20 éves településtörténeti kutatása és levéltári gyűjtése alapján elmondható, hogy városunk a magyar történelem több mint 1100 éves múltja során a környező települések központjának számított. Mezővárosi ranggal és vásártartási joggal rendelkezett, járásközpont volt. Majd járási fősolgabíróság, járási csendőrparancsnokság működött, mely 13 csendőrőrsöt irányított. A közelebbi múltra visszatekintve központi térségi jellegét igazolandó 1989-ben nagyközségi rangot kapott.

Központi szerepét a mai napig megtartotta. Közigazgatásilag a Dél-Dunántúli Régióban, Somogy Megyében, a Kaposvári Kistérségben található. Mivel a Kaposvári Kistérséghez tartozó települések száma jelenleg 54, az átláthatóság érdekében mikrotérségekre bontották. 2010.-ig Igal is mikrotérségi központként szerepelt.

Igal 2009-ben városi rangot kapott.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

² Budai Jánosné: Igal iskola története, Igal Nagyközség Önkormányzata 2002. p. 8.

Demográfiai áttekintés

Ahogy az 1. számú táblázatban is láthatjuk, Igal Város lakónépessége 2010-ben még 1282 fő volt, 2014-ra azonban már 1422 főre növekedett. Ez 11 %-os növekedést jelent, 4 év alatt.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Lakónépesség
2010 (fő)	1282 fő
2011 (fő)	1308 fő
Lakónépesség számának változása (%)	102 %
2012 (fő)	1286 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98 %
2013 (fő)	1301 fő
Lakónépesség számának változása (%)	101 %
2014 (fő)	1422 fő
Lakónépesség számának változása (%)	109 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség 2014

Állandó népesség száma	1422 fő
nő	725 fő
	51 %
férfi	697 fő
	49 %
0-2 évesek	35 fő
	2,5 %
0-14 éves nők	72 fő
	5 %
0-14 éves férfiak	90 fő
	6,3 %
15-17 éves nők	14 fő
	9,8 %
15-17 éves férfiak	16 fő
	11,3 %
18-59 éves nők	356 fő
	25 %
18-59 éves férfiak	378 fő

	26,6 %
60-64 éves nők	62 fő
	4,6 %
60-64 éves férfiak	60 fő
	4,2 %
65 év feletti nők	221 fő
	15,5 %
65 év feletti férfiak	153 fő
	10,8%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség összetételéből láthatjuk, hogy a nők és férfiak aránya közelít egymáshoz. Ez a tendencia mindegyik korosztályban megfigyelhető. A legnagyobb eltérést a 65 év feletti nők és férfiak esetében tapasztalhatjuk, hiszen ott a különbség közel 5 % a nők javára. Ez azonban társadalmi jelenség.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2010	286	152	188
2011	312	147	212
2012	338	149	226
2013	349	156	223
2014	374	162	231

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési indexből látható, hogy egy adott településen hogyan oszlik meg a fiatalok és az idősek aránya. Sajnos, ilyen szempontból Igal folyamatos romlást mutat, mivel az index 2010 óta növekszik. Ez azt jelenti, hogy a lakosság elöregszik és ehhez képest sokkal kevesebb gyermek születik.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg
2010	54	52	2
2011	51	36	15
2012	46	33	13
2013	39	17	22
2014	49	27	18

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Igal Város vándorlási egyenlege 2010 óta folyamatos növekedést mutat. Eszerint a településre bevándorolt személyek száma évente magasabb, mint az elvándorolt lakók száma. A 2014-es éve az egyenleg 18 fő.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	Élve születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	Természetes szaporodás (fő)
2010	12	20	-8
2011	8	19	-11
2012	14	13	1
2013	8	22	-14
2014	9	19	-10

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2012-es évben némi visszaesést láthatunk, a halálozások számában, valamint emelkedett a születések száma, ezzel párhuzamosan. Azonban ez a következő évben megváltozott és a 2014-es természetes szaporodás már -10 fő. Ez a tény is azt támasztja alá, hogy Igal lakossága elöregedő.

Értékeink, küldetésünk

Igal Város Önkormányzatának küldetése, hogy a településen élők életterét, lehetőségeit fejlessze és minél magasabb szinten tartsa. A város vezetésének nagyon fontos, hogy lehető legtöbb alkalmat megragadja a település fejlesztésére, szépítésére élhetővé tételére. A futó és a jövőben tervezett projektek is ezeket támasztják alá.

A város immár teljes területe csatornázott, a 2015-ös évben újult meg az egészségügyi alapellátás is, elkészült a mentőállomás. Ezen kívül fontos kincsként említenénk meg az igali Gyógyfürdőt, melynek gyógyvize kiemelkedő minőségű országos viszonylatban is.

A tavalyi évben fejeződött be az egyházturisztikai projektünk is, melyben a Szent Anna Római Katolikus templom, a Kálvária-domb, a Plébánia a vallási szálláshely és a Szent Donát kápolna került felújításra. Ezen két attrakció fontos értékei a Városnak, mind a lakosság, mind a turisztikai ágazat számára.

Ezen kívül a helyi művelődési központban sokrétű programok várják a lakosokat, továbbá a rászorulóknak részére az alapszolgáltatási központ nyújt segítséget.

A városban működik 8 osztályos általános iskola a tankerület hatáskörében, továbbá az Önkormányzat óvodát is üzemeltet. Ezen kívül egy speciális iskola is helyet kapott a településen, mely az általános iskola tagintézményeként működik. Valamint a Református Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Igal tagintézménye is megkezdte 2015 szeptemberében működését.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Igal Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A Ebktv. IV. fejezete utal a Köztársasági Esélyegyenlőségi Programra, amely hivatott kimondani: az élet valamennyi területén meg kell előzni a hátrányos megkülönböztetést és elő kell segíteni az egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét. Az esélyegyenlőség biztosítása a kormány, az állam, az önkormányzatok és intézményeik feladata. Fontos, hogy minden állampolgár számára egyenlő esélyeket biztosítsunk a fő esélyegyenlőségi területek mindegyikén:

- a családbarát munkahelyi körülmények megteremtésében és erősítésében,
- a nemek közötti esélykülönbségek csökkentésében,
- az akadálymentesítésben,
- a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában,
- a romák életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javításában,
- más hátrányos helyzetű csoportok munkapiaci és társadalmi esélyeinek javításában.

Az Ebktv 35. § alapján a települési önkormányzat - a Programban meghatározott célokkal összhangban - helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyben elemzi az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetét, feltárja a problémákat, olyan intézkedési tervet dolgoz ki, melyben kiemelt feladatokat határoz meg a mélyszegénységben élők és a romák, a gyerekek, nők, idősek, fogyatékkal élők helyi szintű esélyegyenlőségének előmozdítása érdekében. 2014-ben a Képviselő-

testület elfogadta a 30/2015. (IV.30.) Ökt. határozatot Igal Város gazdasági programjáról (2014-2019). A Gazdasági Program elsőséget ad a dinamikus, személyes boldogulásra is esélyt adó, Igal településen élők komfortérzetét javító, identitásának, érzelmi azonosulásának kialakulását elősegítő programoknak. A településszerkezet alakításában a fenntartható fejlődés és a népességmegtartó-képesség szempontjai minden más megfontolást megelőznek. A Gazdasági Program prioritásnak tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, a jogkövető magatartást, ezért elsőbbséget biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak. A program hosszú távú célja tehát az életminőség javítása, amely a helyi gazdaság versenyképességének fokozásával, a helyi foglalkoztatás fenntartható biztosításával, a foglalkoztatási szint emelésével, illetve a nem anyagi jellegű életfeltételek javításával érhető el. A helyi gazdaság versenyképességét a gazdasági szerkezet, az innováció, az infrastruktúra milyensége befolyásolja, ugyanakkor nem hanyagolható el a településmarketing szerepe sem. A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat figyelembe veszi. Az önkormányzat jelenleg érvényben lévő, esélyegyenlőségi célcsoportok tagjait érintő helyi rendeletei és azok helyi ellátásai a 2015. 02. 28. dátummal egységes szerkezetbe foglalt a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 2/2015. (II. 28.) önkormányzati rendeletben található.

A városvezetés több célt, fejlesztést is meghatározott szociális, oktatási területeken a roma lakosság társadalomba integrálása érdekében. Továbbá Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervet készített, hogy biztosítsa a város minden lakójának az oktatási esélyegyenlőséget, valamint az infrastruktúrákhoz és a közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést. Az önkormányzat a segélyezéssel szemben a munka lehetőségét próbálja előtérbe helyezni. A település becslött adatokkal rendelkezik, a fogyatékkal élő munkavállalók, valamint a roma népesség körében jelentkező álláskereső számáról.

Az önkormányzatnak nincsenek eszközei a helyi romák foglalkoztatására a versenyszférában. A roma munkanélkülieket a közmunkaprogramokban tudják alkalmazni

A munkaügyi központ számos eszközzel - átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása - igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatottság növelése érdekében fontos a felnőttkori képzések létrehozása.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Igal Város Gazdasági Programjának célja, hogy megfogalmazza a település hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait.

A hosszú távú jövőképe a nyitottság és dinamizmus: az értékőrzés és a megújulás; Középtávú stratégiai céljai:

- fenntartható település-fejlesztés a funkciók harmóniájában,
- a település, mint az élhető, értékőrző és innovatív környezet,
- példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

A program minden részterületén pozitív diszkriminációban részesíti a valamilyen okból hátrányos helyzetűeket. Az ágazati stratégiákat átszövő, a mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyerekek érdekeit figyelembevevő kiemelt horizontális szempont az akadálymentesség.

Az egyes programok, koncepciók – pl.: az Igal város, Kazsok, Ráksi, Somogyuszil, Gadács és Bonnya Községek Önkormányzatainak Intézményfenntartó Társulása Közoktatási Esélyegyenlőségi Programja, a Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció, Közfoglalkoztatási Terv, Gazdasági program - a középtávú stratégiából kiindulva saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

A település helyi stratégiai célkitűzéseit a Local Agenda 21 c. dokumentum valamint az Integrált Városfejlesztési Stratégia tartalmazza.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Igal város közoktatási esélyegyenlőségi programja részét képezi az Igal, Kazsok, Ráksi, Somogyuszil, Gadács és Büssü Községek Önkormányzatainak Intézményfenntartó Társulása Közoktatási Esélyegyenlőségi Programjának.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás és egyéb KSH adatokból indultunk ki.

A helyzetelemzés készítése során releváns adathiány nem volt. Azonban a településünk nem rendelkezik adattal arra vonatkozóan, hogy lenne olyan lakott lakás, mely elégtelen lakhatási körülményeket biztosítana, vagy veszélyeztetett volna az ott lakók helyzete. Továbbá a lakosság eladósodottságának mértékéről sem rendelkezünk adattal.

Ezen felül néhány szociális ágazati adathiány is fellelhető.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség negyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális.

A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni – az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül – pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együttthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalmi fősodortól.

Az egyre erősödő társadalmi feszültségek és az ezzel párhuzamosan megszoruló radikális és szélsőséges megnyilvánulások is mutatják, a roma lakosság társadalmi integrációja ma sürgetőbb feladat, mint valaha. A helyzettel történő őszinte, közhelymentes szembenézés, valamint a felelős döntéshozatal nem várhat tovább, helyi szinten sem. A romák széleskörű társadalmi kirekesztődésének erősödése az etnikai feszültségek kezelhetetlen mértékű kieleződéséhez vezethet, egyszersmind súlyosan visszavetheti a település és az egész ország gazdasági teljesítőképességét.

Gyakori tévhit, hogy a romák (érdemtelenül) túltámogatottak, ezzel szemben kutatások igazolják, hogy sem a helyi, sem az országos hatáskörű különböző fejlesztési programokban nincs kellő mértékben reprezentálva a roma lakosság, sőt a célzottan romáknak szánt források is sokszor alacsony határfokkal érik el a célcsoportot.

A helyi esélyegyenlőségi program éppen abban segíthet, hogy megmutassa milyen eszközök egymásra építésével lehetséges valódi eredményeket elérni akár anélkül, hogy arra jelentős külön forrást biztosítanának.

A települési önkormányzatnak esélyegyenlőségi programja tervezésekor nem csak arra kell ügyelnie, hogy miként javítsa célprogramokkal, vagy többségi programokba történő integrálásuk révén a romák lakhatási, oktatási, szociális és egészségügyi helyzetét: olyan beavatkozásokat szükséges terveznie, amelyek egyszerre oldják a romák kirekesztettségét is. Nem elég tehát például betonúttal ellátni a cigány telepet, szükség van a szegregációból történő kitörés útjainak megkönnyítésére is. Még a legjobban előkészített programok sem fogják elérni hatásukat, ha maguk a romák nem vonódnak be a programok előkészítésétől a végrehajtásig minden szinten.

A romák helyzetének vizsgálatakor óhatatlanul felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban. Amennyiben az önkormányzat (illetve partnerei, intézményei) nem rendelkeznek pontos adatokkal, és ezek pótlása a tervezés időszakában nem megoldható, a beavatkozások irányultságának meghatározásához sokszor már az is elegendő lehet, ha megbecsülik az adott jellemző előfordulási gyakoriságát.

Természetesen nem mindig kell a becslésekre hagyatkozni, ha nincsenek egzakt etnikai adatok, hiszen vannak olyan alternatív lehetőségek az információgyűjtésre, amelyek jó eséllyel alkalmasak adott problémák feltérképezésére. Oktatási területen ilyen alternatíva például a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek adatainak vizsgálata, míg a lakhatási szegregáció meghatározására egy többdimenziós mutatórendszert hívhatunk segítségül.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Az igali átlagkeresetek évről-évre emelkednek ugyan, de még így is lényegesen elmaradnak az országos és a hasonló méretű városok átlagától. Ebben nyilván nagy szerepet játszik, hogy a város gazdasága kevésbé prosperáló, az ország nyugati és központi területein fekvő városokhoz képest. A megyeszékhelyek közül évek óta Kaposváron a legalacsonyabb a bruttó átlagkereset, ami a fizikai foglalkozásúak mellett 2002. évben már a szellemi foglalkozásúaknál is igaz volt. Ebben magasabb technikai színvonalat képvisel, kvalifikált munkaerőt foglalkoztató gazdasági tevékenységek megjelenésével várható változás.

A városi átlagbérek növelése érdekében a város támogatja azokat a mikro-, kis- és középvállalkozásokat, amelyek a béreket az előző évi infláció mértékét meghaladó mértékben növelik. A magyar, így az igali háztartások többsége ezen túlmenően bizonyos mértékű be nem jelentett jövedelemmel is rendelkezik. Magyarországon a nem regisztrált, informális gazdaság becslések szerint a GDP 15-20 százaléka között mozog. Ennek következménye, hogy a valós jövedelmek szintje mintegy 20%-kal magasabb a hivatalos jövedelmi adatoknál.

A KSH adatokat és a települési adatszolgáltatást vizsgálva megállapítható, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli támogatások a lakosság viszonylag nagy részét érintik és közülük is a lakosságon belüli arányait tekintve felül reprezentáltak a roma származású személyek.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci helyzetének javítása:

Az intézkedések elsősorban a rászoruló családok napi megélhetési gondjainak enyhítésére (rendszeres szociális támogatás, alkalmi segély), illetve átmeneti kereseti lehetőségek biztosítására (közmunaprogramok, közhasznú és közcélú munka) irányulnak, de a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, sok esetben roma családok esélyegyenlőségének hosszú távú javításához, a

társadalmi hátrányait megalapozó és generációkon át újratermelő okok felszámolásához (oktatás, lakáshelyzet megoldása, munkahelyteremtés) kevésbé járulnak hozzá. Az önkormányzat a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében együttműködik a Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségével.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Somogy megyében a 2011. évi népszámlálás eszmei időpontjában 113.712 fő foglalkoztatott, 20.574 fő munkanélküli, 104.022 fő inaktív kereső és 77.829 fő eltartott személy élt. A munkaerőpiacon így együttesen 134.286 fő foglalkoztatott vagy munkanélküli személy volt jelen, akik a gazdaságilag aktív népességet jelentik. A megye lakosságának 42 százaléka tartozott a gazdaságilag aktív népesség körébe, az inaktív keresők 33 százalékot, az eltartottak 25 százalékot képviseltek. Somogy megyében a teljes munkaidőben alkalmazásban állóknak 2012. I. negyedévében a havi átlagos bruttó keresete 172 876 Ft volt, 6,3%-kal magasabb, mint a megelőző év azonos időszakában. A versenyszférában 10,8%-kal nőtt, míg a költségvetési szervezeteknél 1,5%-kal csökkent az átlagkereset Somogy megyében. A magánszektorban bruttó 174 556 Ft-ot, míg az állami-önkormányzati szervezeteknél 170 220 Ft-ot fizettek az alkalmazottaknak. A nonprofit szféra 166 126 Ft-os átlagkeresete 6,5%-kal haladta meg a bázisidőszakit. A somogyi foglalkoztatottak - családi kedvezmény nélkül számított - havi nettó átlagkeresete nominálisan 1,2%-kal (112 430 Ft-ra) emelkedett, ezen belül a fizikai dolgozóké mindössze 0,2%-kal (87 247 Ft-ra), míg a szellemi foglalkozásúaké 2,9%-kal (146 395 Ft-ra) növekedett. (Országos átlagban 1,6%-kal, 141 810 Ft-ra nőtt az alkalmazottak nettó átlagkeresete.) (Forrás: KSH)

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15-24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak. A lakónépesség száma a 2011. évi népszámlálás alapján 1270 fő, melynek gazdasági aktivitási megoszlása a népszámlálási adatok alapján az állampolgárok 34,6%-a vallotta magát foglalkoztatottnak, a munkanélküliek arány 4,4 %; az inaktív keresők száma 35,8%, míg az eltartottak száma 25,2%. A nemi arányokban a férfiak nagyobb arányban vannak foglalkoztatva, még a nőknél az inaktívak száma a jelentősebb.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2010	444	441	885	49	11	33	7	82	9
2011	445	445	890	24	5	32	7	56	6
2012	439	456	892	41	9	34	7	75	8
2013	445	456	901	35	8	36	8	71	8
2014	432	454	886	27	6	17	4	41	5

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2010 és 2014 között a munkaképes korú lakónépesség száma nagymértékben nem változott. Az évek során az eltérés néhány fő volt. Nagyobb mértékű növekedés 2012 és 2013 között figyelhető meg. Azonban 2014-re újabb csökkenést realizáltunk. Ezzel arányosan a nyilvántartott álláskereső mértéke a 15-64 év közötti lakónépességben 6-8 %. Nagyobb változás nem tapasztalható. 2012 óta a regisztrált munkanélküliek összlétszáma 65-75 fő körül alakul. Azonban 2014-re ez a szám 30 fővel csökkent, ami kb. 40 %-os csökkenést jelent. Érzékelhető, hogy a nők és férfiak aránya szintén hasonló az előbbiekhöz, azaz sarkosan nem változott. A nők esetében több munkanélkülit regisztráltak.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2010	2011	2012	2013	2014
nyilvántartott álláskereső száma összesen	fő	82	56	75	71	41
20 éves és fiatalabb	fő	5	1	3	3	3
	%	6	2	4	4	7
21-25 év	fő	10	9	10	11	12
	%	12	16	13	15	29
26-30 év	fő	15	9	7	8	1
	%	18	16	9	11	2
31-35 év	fő	10	9	12	9	4
	%	12	16	16	12	10
36-40 év	fő	4	4	12	9	4
	%	5	7	16	12	10
41-45 év	fő	9	6	10	9	4
	%	11	10	13	12	10
46-50 év	fő	12	3	6	8	4
	%	14	5	8	11	10
51-55 év	fő	9	7	6	6	5
	%	11	12	8	8	12
56-60 év	fő	8	7	8	6	3
	%	10	12	11	8	7
61 év felett	fő	0	1	1	2	1
	%	0	2	1	3	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Amennyiben a regisztrált munkanélkülieket korcsoportok alapján vizsgáljuk, megfigyelhetjük, hogy a legtöbb nyilván tartott munkanélküli a 21-25 éves korosztályból és a 36-40 éves korosztályból kerül ki. Ennek oka, hogy a felsőoktatásban végzett fiatalok munkavállalása és elhelyezkedése nagyon nehéz. Akár több hónapon keresztül sem találnak munkát, ha sikerült állás betölteni, nem biztos, hogy a végzettségükhöz megfelelő. A másik korosztály pedig az esetleges újra kezdők. A nők, akik a gyermekvállalás után újra dolgozni szeretnének.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen
2010	49	33	82	29	18	47	59	54	57
2011	24	32	56	21	9	30	87	28	53
2012	41	34	75	19	16	35	46	47	47
2013	35	36	71	10	12	22	28	33	31
2014	27	17	41	10	6	16	37	35	39

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek esetében megfigyelhetjük, hogy ezen munkanélküliek száma 2010 óta csökkenő tendenciát mutat. Míg 2010-ben 47 fő volt, 2014-ben már csak 16 fő. Ha a nemek arányában vizsgálódunk, akkor azt a megállapítást tehetjük, hogy míg 2010 és 2011-es években a nők esetében volt több 180 napnál régebben regisztrált álláskereső, majd 2012-ben ez megfordult és ezután, még ha nem is akkora százalékkal, de a nők javára változott.

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2010	87	87	174	3	3	8	9	11	6
2011	80	90	170	2	2	4	4	6	4
2012	92	92	184	6	7	5	5	11	6
2013	93	97	190	2	2	6	6	8	4
2014	90	101	191	6	7	5	5	11	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma egyik évben sem haladja meg a 8-10 %-ot a 18-29 éves korosztályt vizsgálva. A korosztály összlétszáma 180-190 fő körül változik. Ebben a korcsoportban is a férfiak vannak nagyobb létszámmal. Ezzel arányosan a pályakezdő férfiak is többen vannak, mint a nők.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Igal Város 15 év feletti lakónépességének 92%-a rendelkezik legalább általános iskolai végzettséggel, a nemi megoszlásban a férfiak aránya 48%; a nőké 52%. Érettségit 39,5%-ban szereztek a lakosok, közel azonos nemi megoszlásban. Az egyetemi vagy főiskolai végzettséggel rendelkezők (8,8%) számánál 4 %-os többség mutatkozik a nők javára.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	1161	614	547	938	481	457	223	19	133	21	90	16
2011	1089	580	509	1011	525	486	78	7	55	9	23	5

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás, Önkormányzati adatgyűjtés

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	fő	fő	fő
2010	82	5	77
2011	56	4	52
2012	75	7	68
2013	71	6	65
2014	65	3	62

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált álláskeresők kb. 95 %-a rendelkezik legalább 8 osztályos általános iskolai végzettséggel. Azon álláskeresők száma, akik nem rendelkeznek 8 osztállyal, nem éri el az 5 %-ot sem a regisztrált munkanélküliek közül.

Az alábbi táblázatokból láthatjuk, hogy nem volt olyan felnőtt lakos, aki a 8. osztályt felnőttoktatásban végezte volna el. Valamint középfokú végzettséget sem szerzett 2010 óta senki felnőttoktatásban. A szakközépiskola és a gimnáziumi felnőttképzésről pedig nincs adatunk.

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
		fő	%
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2010	0	0	0	n.a	n.a	n.a	n.a
2011	0	0	0	n.a	n.a	n.a	n.a
2012	0	0	0	n.a	n.a	n.a	n.a
2013	0	0	0	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TelR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

c) közfoglalkoztatás

A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az Önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az Önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt. A közmunka program előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a közmunka ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel tud ellátni közcélú feladatokat.

A közmunkások foglalkoztatásával kapcsolatban az Önkormányzat:

- megvizsgálja a közmunkások foglalkoztatásának lehetőségeit,
- kihasználja a közmunkával való foglalkoztatás finanszírozási előnyeit.

Igal Városban a közfoglalkoztatottak száma 2010-ben 30 fő volt. Azonban a 2014-es évben már 47 főnek tudott az Önkormányzat munkát adni, közmunka program keretein belül. Ez 56%-os növekedést jelent. A városvezetés igyekszik minél több embernek munkát biztosítani, azon regisztrált álláskeresőik között, akik nem jutnak máshol munkához.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi vállalkozásokat,
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, hogy a vállalkozók számára munkahely bővítési lehetőséget teremtsen, ehhez igyekszik kedvező infrastrukturális háttérrel kiépíteni,
- a közszolgáltatások megtartása révén munkahelyet tart fenn a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával,
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében, ehhez a honlapján hirdetési lehetőséget biztosít,
- közös pályázati programokban vesz részt a magánszektor résztvevőivel a foglalkoztatás elősegítése érdekében,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi szervekkel.

A **helyi vállalkozásokkal** kapcsolatos elképzelések megvalósítása azért fontos feladat, mivel a vállalkozások közvetve, illetve közvetlenül a település fejlődését segítik, javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, munkahelyet teremtenek, adóbevételekhez juttatják az önkormányzatot. Lehetőséget kell biztosítani kisebb termelő- szolgáltatóüzemek és kereskedelmi egységek betelepülésére.

A **helyi adók** esetében a Képviselő-testület az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

A helyi adóztatás során a Képviselő-testület:

- minden évben, a költségvetési koncepcióhoz kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket,
- adó-fajtánként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket, és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat, _ adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- koncepciót dolgoz ki a helyi iparüzési adó esetleges megszűnése miatti adóbevétel kiesés pótlására,
- csak olyan adórendeleteket fogad el, amelynél figyelembe veszi a lakosság és a vállalkozók teherviselő-képességét. Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy
- az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adókintlévőségek nagyságáról, a beszédre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről,
- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről,
- az adózók tájékoztatást kapjanak az adóbevételek felhasználásról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát, és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást).

Mind a közszolgáltatások, mind a foglalkoztatáshoz fontos szempont a mobilitás. A helyi tömegközlekedés megfelelően igazodik a közoktatási és foglalkoztatási időbeosztáshoz. A mobilitást meglehetősen lecsökkenti a vasúti hálózat, állomás hiánya. A közlekedés fejlesztése során terveink között szerepel kerékpárutak kiépítése is. Ehhez kezdetnek Európai Unió forrásból az idei évben kerékpártároló került felépítésre, melyben későbbiekben bicikli szervizelési lehetőség is nyújtani szeretnénk.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférések

A Város nem működtet foglalkoztatási programokat. A fiatal álláskeresők számára a Somogy Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Járási Kirendeltségei kínálnak lehetőségeket.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Munkaerő-piaci integrációt segítő szolgáltatásokat helyi szinten nem valósítunk meg, azonban a munkaügyi szolgáltatások mellett a megyeszékhelyen biztosítanak felnőttképzési lehetőségeket, illetve az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programokat.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Igal Városban a 2011. évi népszámlálás során 76 fő vallotta magát romának, az önkormányzat azonban nem rendelkezik olyan hiteles adattal, illetve nincs olyan hiteles forrása, amelyből meghatározhatóvá válna a célcsoportból a foglalkoztatottak aránya.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen lévő foglalkoztatók esetében nem rendelkezünk adattal arra vonatkozóan, hogy a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés történt volna bármilyen ügyben.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt az elmúlt években is többször módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület a pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások helyi szabályairól szóló 2/2015.(II.28.) számú önkormányzati rendeletébe épített be: Az aktívkorúak ellátásának két formája a foglalkoztatást helyettesítő támogatás és a rendszeres szociális segély hatásköre átkerült a Kormányhivatalhoz. Így a rendelet alapján önkormányzati hatáskörben maradt az önkormányzati segélyezés rendszere, ami magában foglalja a rászorultak rendszeres ill. rendkívüli támogatását (gyógyszertámogatás, szociális tűzifa támogatás, gyermekvédelmi kedvezmények stb.) A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt. Az önkormányzat rendeletében a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság egyéb feltételeként írja elő, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakóköznyezete rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

	Nyilvántartott álláskeresők száma	Segélyben részesülők (fő)	Segélyben részesülők (%)
2010. 1. negyedév	96	n.a.	n.a.
2010. 2. negyedév	75	n.a.	n.a.
2010. 3. negyedév	74	n.a.	n.a.
2010. 4. negyedév	78	n.a.	n.a.
2010. átlag	81	n.a.	n.a.
2011. 1. negyedév	81	8	10
2011. 2. negyedév	58	4	7
2011. 3. negyedév	62	4	6
2011. 4. negyedév	60	1	2
2011. átlag	66	5	8
2012. 1. negyedév	74	0	0
2012. 2. negyedév	61	1	2
2012. 3. negyedév	60	0	0
2012. 4. negyedév	75	1	1

2012. átlag	68	1	2
2013. 1. negyedév	86	1	1
2013. 2. negyedév	46	1	2
2013. 3. negyedév	57	1	2
2013. 4. negyedév	65	1	2
2013. átlag	64	1	2
2014. 1. negyedév	69	2	3
2014. 2. negyedév	73	3	4
2014. 3. negyedév	48	2	4
2014. 4. negyedév	50	2	4
2014. átlag	60	2	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői segélyben részesülők számára vonatkozóan csak a 2011-es évtől rendelkezünk adatokkal. Ebben az évben még 8 % az álláskeresőknél, részesült segélyben, míg a további évek átlagát nézve láthatjuk, hogy lecsökkent 3 %-ra, ugyanúgy, ahogyan a nyilvántartott álláskeresők száma is.

Az alábbi táblázatból viszont az derül ki, hogy a járadékra jogosult álláskeresők száma mára magasabb. Ezzel együtt is, a tendencia ugyanaz. Az évek során a járadékra jogosultak száma csökkent a nyilvántartott álláskeresők számával párhuzamosan, 2014-ben a 60 főre, 4 fő, mely 2011-es 10 %-hoz képest, már csak 7 %.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő		fő	%
2010	81		n.a.	n.a.
2011	66		7	10
2012	68		7	10
2013	64		6	10
2014	60		4	7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	Rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2010	10	1	n.a.	n.a.		
2011	11	1	26	39		
2012	11	1	29	42		
2013	9	1	25	39		
2014	9	1	28	47		

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott, feltételeknek megfelel, (pl.: mentális állapota miatt mentesítést kap), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. Igal településen ez a szociális támogatás a munkaképes korú teljes lakosság 1%-át jelenti. Az aktívkorúak ellátásában részesülőknek továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés, míg az egészségkárosodott személyek kivételével a rendszeres szociális segélyre jogosultak az arra kijelölt szervvel kötelesek együttműködni. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segített enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában. Az álláskereső részére álláskeresési ellátásként álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresési járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerő-piaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a. (2014-ban 101.500 forint).

Tehát a fentiek alapján azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a regisztrált álláskeresők száma ugyan csökken, de ezzel szemben csökken a járadékhoz vagy a segélyhez hozzájutó személyek száma is.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány

db	Összes lakásállomány		Bérlakás állomány	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2010	584	n.a	5	n.a
2011	583	n.a	5	n.a
2012	627	n.a	5	n.a
2013	626	n.a	5	n.a
2014	626	n.a	5	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Igal Város Önkormányzata 5 db bér- illetve szolgálati lakással rendelkezik, 3 db bérlakás van jelenleg kiadva és a 2 db szolgálati lakás üresen áll.. Ezen ingatlanok megfelelő lakhatási körülményeket biztosítanak. A lakók havi rendszerességgel lakbért fizetnek az Önkormányzat részére.

b) szociális lakhatás

Igal Város Önkormányzata sajnos nem tud szociális bérlakásokat építeni és azokat a rászorulóknak részére használatba adni.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A zártkertekben és külterületi részeket található gazdasági épületekről pontosan nem tudni, hogy hányat használnak lakáscélúan, erre vonatkozóan az Önkormányzatnak hivatalos adata nincsen.

d.) elégtelen lakáskörülmények a településen

A településen lévő ingatlanok kapcsán nem rendelkezünk adattal arra vonatkozóan, hogy lenne olyan lakott lakás, mely elégtelen lakhatási körülményeket biztosítana, vagy veszélyeztetett volna az ott lakók helyzete. A településen nincs hajléktalan státuszú személy.

e) lakhatást segítő támogatások

Lakásfenntartási támogatásban 2011. évben már a lakosság 2,7%-a részesült, 2014-ben a támogatottak szám már 7,5 %-ra (1113 főre) növekedett. Ennek oka, a lakók nehezebb helyzetbe kerülése, a rezsiköltségek növekedése. Az Önkormányzat 2015-től ezt az ellátási formát megszüntette és az önkormányzati segítségnyújtás rendszerében kívánja a rászorultakat segíteni.

3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	Lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2010	0	n.a
2011	35	0
2012	103	0
2013	111	0
2014	113	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Adósságcsökkentési támogatási igény nem érkezett az önkormányzathoz. A lakosság eladósodottságának mértékéről nem rendelkezünk adattal. Ez a 3.4.3-as számú táblázatból is látható.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások Igal Városban nincsenek. A településen összesen 619 db lakás van nyilvántartásba véve, ebből 119 nem lakott ingatlan. Összkomfortos lakások száma 239 db, mely az összes lakás 38,6%-át adja. Legnagyobb számban (49,3%-ban) komfortos lakások a jellemzők a városban, félkomfortos lakások (3,8%) és a komfort nélküli lakások (9,4%) száma alacsony. A lakások 96%-ban hálózati vízvezetékekkel, meleg folyóvízzel ellátott. A vízöblítéses WC-vel ellátott lakások aránya 91%-os.

A településen közcsatornázása 2015-ös évben fejeződött be a csatornahálózat bővítése, mellyel minden háztartás rácsatlakozhat. A településen 1946 előtt emelet lakások számának aránya 28,7 %. 1946-1990 között 305 db ház épült, 1990 és 2011 között pedig 99. A lakások harmada 100 m² vagy e feletti, 60m² alatti lakások száma 141 db (22,8%). A szobák száma jellemzően 2, vagy 3, az egy lakásra jutó alapterület átlagban 85 m². Az ingatlanok magántulajdonban vannak.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Igal Városban telep/szegregátum, mint lakókörnyezet; továbbá szegregációval veszélyeztetett terület nincs.

A városban a népességen belül jellemzően alacsony a romák aránya, a roma lakosság a városban szétszóródva él. A lakosságon belüli arányokról pontos szám, csak a 2011-es népszámlálási adatokból, valamint becsülve nyerhető. Ám nyilvánvaló, hogy a városban nagy tömegben nem található meg egy-egy területen, így az is elmondható, hogy erőteljes etnikai szegregáció Igalban nem tapasztalható.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A népesség egészségügyi helyzetére jellemző, hogy egyes népbetegségek, mint a magas vérnyomás, a szív- és érrendszeri elváltozások 2009. évben a népesség 22,8%-át érintette, 2011. évben ez a szám 29,6%-ra változott. Az emésztőszervi és az anyagcsere betegségek aránya is magas. A háziorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok). A gyermekek esetében továbbra is az asztma (26,7%), az általános immunrendszer elváltozásai (20,5%), a bőr speciális immunrendszerének gyulladós állapota (19,1%), valamint a táplálkozási és anyagcsere megbetegedések a legjellemzőbbek (15,4%).

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Igal Város Önkormányzata rendelkezik egészségügyi alapszolgáltatási intézménnyel, így egy helyen vehető igénybe a védőnői szolgálat, a háziorvosi rendelés valamint az iskolaorvosi szolgálat is. A háziorvosi praxisban vegyesen látják el a gyermekeket és a felnőtteket is. Külön felnőtt és gyermek házi orvosi rendelés nem áll rendelkezésre. Az egészségházunk felújítása 2015. október 30-án fejeződött be, így megújult környezetben, új orvosi eszközökkel várja a betegeket. Ezzel a projekttel több vizsgálat vált elérhetővé a lakosok számára. Ezen kívül fogorvosi rendelő és működik a településen. A későbbiekben cél a fogorvosi szolgálat az egészségházba történő integrálása.

A gyógyfürdőben reumatológus szakorvos rendel, valamint látszerész dolgozik.

További szakellátást a lakosok Kaposváron a Kaposi Mór Megyei Oktatókórházban vehetnek igénybe.

3.6.1. számú táblázat - Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2010	124
2011	87
2012	130
2013	94
2014	56

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti adatok szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon. Igal esetében, ahogy láthatjuk a táblázatból, 2014-re 56 főre esett vissza a közgyógyellátásban részesülők száma, ez az előző évhez képest ez 40 %-os csökkenést jelent. 2015 évtől az Önkormányzat rendeletében megszüntette a méltányossági közgyógyellátási igazolvány kiadását, ezzel szemben bevezette a gyógyszervásárlási támogatást.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

	Ápolási díjban részesítettek száma
2010	4
2011	4
2012	5
2013	9
2014	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi. Igal Városban az ápolási díjra jogosultak száma 2013-ra, 2010 óta duplájára nőtt.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Prevenációs szűrőprogramokat, fejlesztő és rehabilitációs ellátást a településen nem folytatunk. Azonban a jövőre nézve beavatkozási lehetőséget ad a feladat megvalósítása. A művelődési házban a Somogy Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Intézetével közösen rendszeresen szerveznek egészségügyi szűrő illetve felvilágosító programokat.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen nem megoldott, az erre szakosodott intézményrendszer a közeli nagyvárosokban működnek, melyek tömegközlekedéssel fél – egy órán belül hozzáférhetőek.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Igal Város tulajdonában lévő és az Igal Szolgáltató Kft. által üzemeltetett konyha közétkeztetési feladatokat lát el. A konyha üzemeltetése a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet alapján történik. Ennek értelmében mindenképpen szem előtt tartjuk az egészséges táplálkozást. A rostban és a vitaminban gazdag, változatos, kímélő étkezés megismertetése és megszerettetése a fiatal és idősebb korosztállyal mindenképpen az életminőségük jövőbeni emelkedését szolgálja. Így a köznevelési intézményben, valamint az alapszolgáltatási szociális intézményben is egészséges ételek kerülnek az étkezők elé.

Ezen kívül a művelődési központunk rendszeresen szervez egészséges életmódra és táplálkozásra vonatkozó programokat, minden korosztálynak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Igalon sportpálya és az általános iskolában tornacsarnok is üzemel, valamint a település rendelkezik futball egyesülettel is. A tanórai sportolás a diákoknak biztosított az iskolában. Fontos szerep jut még a néptáncnak is a településen. A további sportágak viszont még erősítésre szorulnak a településen.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen Igal és Környéke Alapszolgáltatási Központ működik (székhely: 7275 Igal, Szent I. u. 100.). Az intézmény az lakosok számára szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést, nappali ellátást, gyermekjóléti szolgáltatást biztosít.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor. Az ellátórendszer elemei mindenképpen számára hozzáférhető, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. Az ellátórendszer hatásosságát és hatékonyságát eredményezi az is, hogy az egészségügyi, az oktatási, közművelődési-, sport- és a foglalkoztatási intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során – lehetőségeinkhez mérten – pozitív diszkriminációval segítjük a hátrányos helyzetű célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A település legnagyobb közösségi tere a 2012-ben átadott Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér, mely már Arany János Művelődési Központként működik. Itt a lakosoknak az internetelérésen kívül lehetősége van a korosztályukhoz megfelelő különböző kulturális, közművelődési, sport, egészségügyi vagy egyéb programokon részt venni. Azonban az ifjúságot nagyon nehéz kimozdítani.

Közösségi térként megemlíthető a református egyház magyaratádi missziója, valamint a katolikus egyházközösség is.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezeléseik)

Igal városban nem alakult ki etnikai konfliktus. A lakónépesség békés együttélése, közösségi támogatása jellemzi a települést.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

- Alkalmankénti adományozás, gyűjtés
- Önkéntes munka
- Társadalmi munka; civil szervezetek tagjai által
- Karitatív tevékenység: Élelmiszerosztás, ruhaosztás, közterület virágosítás stb.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön Roma Nemzetiségi Önkormányzat nem működik. A 2011-es népszámláláson összesen 76 fő vallotta magát romának, ez az állandó népesség 6 %-a.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nagyobb választási lehetőség a sportágak között	Eszközbeszerzés, valamint programok szervezése
Minél több munkanélküli visszavezetése a munka világába	Külső tőke allokálásával munkahelyek teremtése turisztika vagy ipari ágazatokban
Prevenációs és szűrőprogramok gyakoriságának növelése	Akár a Gyógyfürdővel közreműködve szűrővizsgálatok és prevenációs programok szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja. Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek.

ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg. Településünkön társulás által fenntartott gyermekvédelmi alapellátás működik, működnek a gyermekvédelmi alapellátások, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, a szakmai programban jelen van. Közoktatási (óvodai), gyermekvédelmi, egészségügyi alapellátások társulási szinten valósulnak meg. A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

A gyermekjóléti szolgáltatást intézményfenntartó társulás keretei között az Igal és Környéke Alapszolgáltatási Központ látja el. A gyermekjóléti szolgáltatást a társulási megállapodást aláíró önkormányzatok területén látja el.

Házi gyermekorvosi praxis nem működik a városban, legközelebb Kaposváron elérhető.

Nincs tudomásunk a településen élő tartósan beteg, fogyatékkal élő gyermekről.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2010	200	24	0	6
2011	198	27	0	3
2012	188	4	0	2
2013	191	13	0	n.a
2014	192	28	0	n.a

Forrás: TelR, KSH Tstar

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiataalkorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataalkorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult - állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is.

A 4.1.1. számú táblázatból láthatjuk, hogy a 18 év alattiak száma 2010-es évet követően a településen csökkent. Nagyobb visszaesés 2012-ben következett be. Azután némi javulás tapasztalható. A településen védelembe vételi eljárásban részt vevők száma 2010-től emelkedik, majd csökken, végül a 2014-es évben újra 28 fő. A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2010-ben még 6 fő volt, azonban 2012-ben már csak 2 fő.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat, figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek. A településen összesen 192 fő gyermek él, melyből 162 fő 15 év alatti személy.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2010	121	0	n.a.	0	150
2011	117	0	0	0	131
2012	124	0	0	0	0
2013	117	0	0	0	0
2014	62	0	n.a.	0	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben majdnem fele annyian részesültek 2014-ben, mint 2010-ben, összesen 62 fő. Ez annyit jelent, hogy a gyermekek 32 %-a rendelkezik ezzel a kedvezménnyel. Kiegészítő támogatást az Önkormányzat nem biztosított az elmúlt években. Rendkívüli támogatást azonban 2010-ben és 2011-ben is ítelt meg a Város, azonban a későbbi években ebben már egy gyermek sem részesült.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Az elmúlt két évben az Önkormányzat nem nyújtott rendkívüli gyermekvédelmi támogatást.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat - Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2010	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0
2011	n.a.	n.a.	0	n.a.	6	0
2012	22	38	6	38	6	0
2013	21	43	7	43	6	0
2014	23	47	3	47	5	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni.

A mélyszegénységben élő személyek, családok gyakran megfelelő papírok, jövedelemigazolás vagy egyéb okok miatt nem jutnak hozzá szolgáltatásokhoz.

Az óvodai ingyenes étkezés kapcsán a az első két évre nem rendelkezünk adattal, ahogy a többi kedvezmény és támogatás kapcsán sem. Ez kiderül a fenti táblázatból. Az ingyenesen étkezők száma az óvodásoknál nagymértékben nem változott, a számuk 22-23 fő körül mozog. Az iskolai ingyenes étkezést tekintve azonban már nagyobb növekedést figyelhetünk meg. Míg 2012-ben 38 főnek biztosított az Önkormányzat ingyenes étkezést, 2014-ben ez a szám már 47 fő volt, ez 20 %-os növekedést jelent. 50 %-os kedvezményre csak kevesen jogosultak, ez a szám 2014-ben már csak 3 fő.

Tankönyvtámogatásban szinte ugyanazon gyermekek részesülnek, akik az ingyenes étkezésben is. Azonban a számuk 2012 óta csökkent, a számuk azonos az ingyenes étkezésben résztvevőkkel.

Az óvodáztatási támogatásban részesülő gyermek 6 fő, majd 2014-ben ez a szám 5 főre csökkent.

Nyári étkeztetésre pedig az elmúlt 5 évben sajnos nem volt anyagi kapacitása az Önkormányzatnak. Azonban, amennyiben támogatáshoz jut a Város, ez a kérdés is megoldott lesz.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem él.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Igal Városban szegregált lakókörnyezetben élő gyermek nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A családok nehéz anyagi helyzete miatt a gyerekek is egyre kiszolgáltatottabbakká válnak, így a gyermekvédelmi szakember feladatai megnövekednek. Sajnos egyre több az olyan hátrányos helyzetű gyermek, aki a megélhetési nehézségek, vagy a család hétköznapi gondjai miatt elhanyagoltakká válnak. A halmozottan hátrányos helyzetben levő gyermekek elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat - Védőnői álláshelyek száma

	Védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2010	1	n.a
2011	1	89
2012	1	92
2013	1	85
2014	1	82

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Igalban egy főállású védőnő tart szolgálatot. A gyermekek száma az igali és a ráksi gyermekek számából tevődik össze. Az egy védőnőre jutó gyermekek számára 2010-ben nincs adatunk, 2011-től némi növekedés tapasztalható. Utána viszont sajnos csökkenés figyelhető meg.

A jogszabály szerint a védőnő maximum 250 gyereket láthat el, illetve országos átlagban 300 gyerek ellátása jut egy védőnőre. A két településen összesen vett létszám nem haladja meg a maximálisan ellátható gyermekek 33 %-át.

A védőnő ezen kívül még iskolai védőnői szolgálatot is, melynek tevékenységi köre kiterjed az Igalban működő valamennyi közoktatási intézményében járó gyermekekre függetlenül attól, hogy az állandó lakcíme hol van.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Mivel Igalban nincsen olyan magas gyermekszám, ezért nem praktizál külön házi gyermekorvos. Így vegyes körzet került kialakításra. A háziorvos külön gyermek háziorvos szakvizsgával nem rendelkezik.

c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen sem bölcsőde, sem családi napközi nem működik. Így korai fejlesztés és rehabilitációs lehetősége sincs a speciális igényekkel rendelkező gyermekeknek. Igalon nem él speciális ellátási igényű gyermek.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti szolgáltatást intézményfenntartó társulás keretei között az Igal és Környéke Alapszolgáltatási Központ látja el. Hangsúlyt fektetnek a Hivatallal való együttműködésre, amelynek célja első sorban a gyermekjóléti alapellátás körében a felmerült veszélyeztetettség megszüntetése, és lehetőség szerint a gyámügyi eljárás lefolytatásának megelőzése. A gyermekjóléti feladatokat végző munkatárs a helyi gyermekintézményekkel is természetesen együttműködik. A gyermekjóléti alapellátás azon ellátási forma, amelynek eredményessége nagymértékben biztosított, hiszen a szülő eleve vállalja a családsegítővel való együttműködést az eljárás elején. A gyermekek veszélyeztettségének, a hátrányos helyzetben lévő gyermekek esélyeinek növelésére a gyermekjóléti alapellátás alkalmas, annak még hatékonyabb megvalósulása azonban csak infrastrukturális fejlesztések útján valósítható meg.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelem szintén a családsegítéssel összefüggésben valósul meg, amely feladatot a gyermekjóléti ellátás biztosítása mellett a családsegítő végez. Természetesen ebben a feladatkörben nyilvánul meg első sorban a preventív szempont, hiszen a jelzőrendszer egyes tagjai (gyermekintézmények, háziorvos, védőnő stb.) és a családsegítő az arra utaló jelek észlelését követően hatósági eljárás indítása nélkül is elkerülhetik a gyermekek veszélyeztetettségének kialakulását. Ennek érdekében egymással szoros együttműködésben kapcsolatot tartanak, információkat osztanak meg egymással és esetmegbeszéléseket tartanak. Ezen szempontok megvalósulása emberi oldalról biztosított, hiszen a Igalban dolgozó szakemberek mind elhivatottak a gyermekvédelem területén, azonban a gyermekvédelem megvalósulásának infrastrukturális feltételei komoly fejlesztési akadályokba ütköznek. Ezen infrastrukturális fejlesztések (pl. info kommunikációs eszközök, számítógépek, megfelelő számú gépjármű) az Önkormányzat részéről önerőből sajnos jelenleg nem megvalósíthatóak.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben a rászorulóknak az Alapszolgáltatási Központ munkatársai adnak tájékoztatást és segítséget abban, hogy a speciális igényükre hol találnak megfelelő orvoslást.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A településen a gyermekek részére sajnos korlátozott lehetőség nyílik a sportprogramokra. A városban egy sportegyesület működik, viszont első sorban a felnőtt lakosságot vonzza. A település rendelkezik sportpályával, mely igencsak kihasználatlan. A mozgást a gyermekek részére az óvodában és az iskolában tanrendszerű tornaóra biztosítja.

Szabadidős programokat az iskola és a művelődési ház szervez a gyermekek részére. Különböző környékbeli túrákra, tánctanításra, színi előadásokra és vetítésre várják az érdeklődőket.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétközi, szünidei) ingyenes tankönyv

Igalban 3 csoportos óvoda és két általános iskola valamint a református egyház által fenntartott módszertani intézmény is működik. Az Önkormányzat mindkét intézményben megoldja hétközben a gyermekek napi étkeztetését. A nyári szünidő vonatkozásában az Önkormányzat saját költségvetéséből nem tudott erre forrást biztosítani, de amennyiben az állam megfelelő normatívát biztosít, úgy az arra rászoruló gyermekek részére a nyári étkeztetést megoldja. Természetesen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság tankönyvtámogatást is magában foglal, ezen felüli támogatás nyújtására azonban az Önkormányzatnak nincsen lehetősége.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére a szolgáltatások nyújtásával kapcsolatban járási, önkormányzati és civil érdekképviseleti szervek részéről nem érkezett. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti szankció megállapítására nem került sor.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. Cél, hogy minél több gyerek vegyen részt a felsőoktatásban, ennek érdekében az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatásokat nyújt (pl.: egyéb önkormányzati támogatás, szabadidő hasznos eltöltésére kínált programok)

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Óvoda

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTISÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	2
Hány településről járnak be a gyermekek	6
Óvodai férőhelyek száma	90
Óvodai csoportok száma	3

Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7-től 17-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	30 nap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	7	-
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	7	-
Gyógypedagógusok létszáma	1	-
Dajka/gondozónő	3	-
Kisegítő személyzet	2	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Az igali óvoda két tagintézményből áll, Igalban és Somogyszilben. Az igali tagintézmény összesen 90 férőhellyel rendelkezik, melyet 6 település gyermekei töltenek meg. Ezek: Igal, Ráksi, Bonnya, Somogyszil, Kazsok, Gadács. Az óvoda nyitva tartása reggel 7 órától este 17 óráig, a nyári szünet időtartama 30 nap. Az óvodapedagógusok létszáma 6 fő, plusz 1 fő az intézmény vezetője. Ebből a 7 főből egy fő gyógypedagógus is. A dajkák száma 3 fő, minden csoportban 1 dajka dolgozik. A kisegítő személyzet között dolgozik egy pedagógiai asszisztens és egy udvaros.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat-ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2010	35	3	100	1	88	0
2011	36	3	90	1	85	0
2012	38	3	90	1	70	0
2013	38	3	90	1	73	0
2014	39	3	90	1	n.a	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Ahogy a 4.4.3. számú táblázatból látható a településen élő összes óvodáskorú gyermeknek lehetősége van az igali óvodát igénybe venni, mivel a kihasználtság nem 100 %-os. Az óvoda 3 csoporttal rendelkezik, tehát van kis-, középső és nagycsoport is. Azonban külön gyógypedagógiai csoport nem működik az óvodában. A szükséges fejlesztéseket az óvodában foglalkoztatott gyógypedagógus, valamint a Református EGYMI-vel kötött megállapodás alapján, egy logopédus látja el.

Az óvodás korú gyermekek száma 2010 óta 35 és 40 fő között mozog.

Jelenleg 6 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és 1 fő hátrányos helyzetű gyermek jár óvodába.

Iskola

Igal Városában jelenleg egy általános iskola működik, ez a Igal Batthyány Károly Általános Iskola, melyhez tartozik egy speciális iskola Igal Batthyány Károly Általános Iskola Szent István Utcai Tagintézménye is. Az iskolát a Klebelsberg Iskolafenntartó Központ vette át az Önkormányzattól 2013 januárjában.

Az Általános Iskolában 261 tanuló, míg a tagintézményben 36 gyerek tanul. Az igali általános iskolákba 199 vidéki, elsősorban a régi intézményfenntartó társulás területéről – Ráksi, Kazsok, Somogyzil, Gadács, Bonnya és Büssü – érkező tanuló jár. A bejáró tanulók aránya igen magas, az összes gyereklétszám 76,25%.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

	Általános iskola 1-4	Általános iskola 5-8	Általános	Napközis	
	évfolyamon tanulók száma	évfolyamon tanulók száma	iskolások száma	tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010	150	152	302	158	52
2011	150	153	303	163	54
2012	165	141	306	182	59
2013	156	140	296	167	56

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolában tanulók száma 2010 óta 300 fő körüli létszám. Nagyobb változás nem tapasztalható. Ahol némi mozgást figyelhetünk meg, az a napközis tanulók számában látható. Először növekvő, majd néhány százalékkal csökkenő tendenciát mutat.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010	7	6	13	3	3	6	2
2011	6	7	13	2	2	4	2
2012	7	6	13	2	2	4	2
2013	7	6	13	2	2	4	2
2014	8	5	13	2	2	4	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az iskolákban kiemelkedően magas a HH gyermekek aránya. Igalon 261 HH gyermek tanul, ez az iskolás gyereklétszám 75,25%-a. A HH tanulók aránya az Általános Iskolában 22 fő (8,43%), míg a Tagiskolában 29 fő (80%). Magas a HHH tanulók száma/aránya is. Az iskolákba 92 HHH gyermek jár, ez a tanulói létszám 35,25%-a. A feladat-ellátási helyek között a HHH gyermek eloszlása egyenletes.

A fent említett hátrányos helyzetű gyerekekből igali lakos 9 fő és halmozottan hátrányos helyzetű pedig 23 fő. Összevetve a teljes HH/HHH tanulói létszámmal, a 12 %-a.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Amint már a korábbiakban említettük, az óvodában nem működik külön gyógypedagógiai csoport, azonban az esetleges fejlesztés megoldott.

A Tagintézmény feladatából adódóan szegregáló intézmény. Az Igalon Batthyány Károly Általános Iskolában szegregáció nem tapasztalható, a párhuzamos osztályokban a HH/HHH gyermekek eloszlása egyenletes.

Az Általános Iskola különböző tanórán kívüli programokat kínál a gyerekeknek. Alapfokú művészetoktatás és a szakkörök széles palettája várja délután az érdeklődő és tehetséges gyerekeket, ahol az alapfokú művészetoktatás és a szakkörök munkájában HH/HHH gyerekek is szép számban vesznek részt. Kisebbségi program nem működik Igalon. Az iskola biztosítja a napközis ellátást a gyerekek számára, amit a HH/HHH gyermekek szülei magas arányban vesznek igénybe. Nyáron lehetőség van iskolai táborozásra is, ahol a HH és HHH gyermekek nagy számban vesznek részt.

A tagiskolában szintén lehetőség van napközis ellátás igénybe vételére. A tanév során erdei iskolát is szerveznek a nevelők a gyerekeknek. Iskolán kívüli segítő programokban – pl. Útravaló Program, Arany János Program, Tanoda – az iskolák nem vesznek részt. Az Általános Iskola bekapcsolódott az IPR (Integrációs Pedagógiai Rendszer) programba, amelynek célja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének megteremtése.

2010. szeptember elsején hivatalosan is átadták a DDOP-3.1.2/2F pályázaton nyert 451,4 millió Ft összköltségből megépült „Igal integrációs iskolabővítés projekt” létesítményt, melynek keretén belül kialakításra került egy új étteremmel egybeépített konyha, illetve a régi iskola épületét tovább bővítették egy új oktatási szárnyal, amelyben több tanterem és egy nagy, közösségi rendezvények lebonyolítására alkalmas aula is létesült.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az integrált pedagógia rendszert bevezette az intézmény a 2010/2011-es tanévtől.

Hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés az intézményben nincs.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adattal.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az esélyegyenlőségi program segítse hozzá az iskolai körzet területén élő tanulókat ahhoz, hogy felkészült, a munkaerőpiacon eséllyel megjelenő szakemberekké váljanak, vagy induljanak el a felsőoktatás felé. Olyan köznevelési esélyegyenlőségi programra van szükség, mely során a közoktatási szolgáltatások oly módon szerveződnek, ami minőségi oktatást eredményez. Cél, hogy megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse azon csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, akik szociális és kulturális hátránnyal indulnak a közoktatás útján. Továbbá, hogy a társult települések minden lakójának biztosítsa, és elérhetővé tegye a meglévő közszolgáltatásokat, biztosítsa a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetűek esélyegyenlőségét az oktatás minden területén.

A település célja, hogy megvalósuljon az egyenlő hozzáférés elve, azaz a minőségi és hatékony oktatáshoz vezető feltételek biztosításának megtervezése, az oktatási és társadalmi integráció támogatása, együttműködésre nevelés.

A Város az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet fordít minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére. A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket (pl. emelt szintű oktatásban való részvétel, tanórán kívüli foglalkozások, tanoda programok).

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Családi napközi / bölcsőde	Családi napközi vagy bölcsőde létrehozása az igényeknek megfelelően
Ifjúsági klub hiánya	A nagyobb gyermekek, ifjúság részére, programok szervezése, klub kialakítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Igal lakónépességének 51 %-át teszik ki a női lakosok. A munkavállalási korú lakosság arányát vizsgálva minimális mértékben a férfiak aránya több, viszont a foglalkoztatottak nemek szerinti összehasonlítása a nők – nem jelentős -, de nagyobb arányú foglalkoztatását mutatja. A településen munkalehetőséget a közmunkaprogram, valamint a helyben működő vállalkozások biztosítanak, ezért munkát elsődlegesen az alacsonyabb iskolai végzettségű munkavállalók találhatnak.

Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem jelentkezik. A nők szerepvállalása a helyi közszférában (pl. önkormányzati képviselő) is jellemző, illetve a helyi rendezvények szervezésében és megvalósításában, továbbá a köznevelés, szociális és egészségügyi szférában a nők részvétele magasabb arányt mutat.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkavállalóknak nemétől függetlenül joga van ahhoz, hogy egyenlő értékű munkáért egyenlő bért kapjon. A két nemet az egyenlő versenyfeltételek biztosítása mellett egyenlő bánásmód is megilleti. Az egyenlő bánásmód elve garantálja a diszkrimináció tilalmát, vagyis a hátrányos megkülönböztetéstől mentes életet.

A mai modern anyáknak össze kell egyeztetni a munkahelyi feladatokat, a családi értékeket. A fiatal nők egyre tovább tanulnak, később vállalkoznak családalapításra, kevesebb gyermek születik. Sok családban 1 gyermek van, sokszor a szülők is úgy érzik, hogy 1 gyermeket tudnak megfelelően ellátni, iskoláztatni, elindítani az életben.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2010	416	421	383	372	33	49
2011	418	421	394	389	24	32
2012	431	422	397	381	34	41
2013	436	430	400	396	36	34
2014	438	418	421	391	17	27

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Az elmúlt években a férfiak és nők aránya a településen hasonlóan alakult, így a munkavállalási korúak között is ez a tendencia figyelhető meg. Azonban, ha összehasonlítjuk a munkanélküliek nemenkénti arányát, sajnos, több a női munkanélküli. Viszont egy pozitív javulás tapasztalható, annak kapcsán, hogy a férfi-női arány ezen a téren egyre jobban közelít egymáshoz, tehát már eltérés csak néhány főben realizálódik.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Munkavállalást elősegítő képzési programokban való részvételi adatokról nem rendelkezünk. Képzési programokat a Kaposvári Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltség TÁMOP, TOP, EFOP pályázatok keretében biztosított az igénybe vevők részére.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Erre vonatkozóan bejelentés nem történt az önkormányzatnak nincs tudomása hátrányos megkülönböztetés tekintetében.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Bölcsődei és családi napközi szolgáltatás nincs a településen. Az itt élő családok egyéni módon tudják biztosítani a gyerekek nevelését, gondozását. A településen azonban működik 90 férőhelyes Margaréta Óvoda, melynek a kihasználtsága kb. 80 %.

A közintézményekben a munkaidő előre szabott módon folyik, azonban amennyiben szükséges, igyekeznek a munkatársak rugalmasan kezelni az egyes eseteket.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek növelésében kiemelt lehetőség a bölcsődei ellátás. Városunkban nem valósul meg családi napközi és a bölcsődei szolgáltatás.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzátartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2010	1	36	n.a
2011	1	39	89
2012	1	46	92
2013	1	48	85
2014	1	45	82

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Igalban egy védőnő foglalkozik a 0-6 éves korosztály gondozásával. Míg 2011. évben 89 gyermek volt, addig ez a szám 2014-re 82 főre csökkent. Ez sajnos 3,5 %-os csökkenést jelent, tehát nem nagymértékben, de tapasztalhatunk hanyatlást a gyermekvállalási kedvben.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a településen jelenleg nem folyik.

A prevenciós törekvések és a településünk sajátosságai miatt nincs tudomásunk olyan esetekről, mely a fenti területeket érintené.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A településen nincs ilyen szolgáltatás, legközelebb (20 km) Nágocs településen és Kaposváron (25 km) található meg a fenti intézmények.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A település képviselőtestülete (7 fő) között 3 fő nő (43%), illetve a környékbeli települések által működtetett szociális, köznevelési és művelődési, kulturális intézményekben, illetve a civil szférában felülreprezentáltak a nők, például a művelődési ház, az alapszolgáltatási központ, az óvoda, az iskola vezetői is nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Ennek érdekében

figyelemmel kísérjük az olyan EU-s és hazai programokat, melyek elősegítik a nők a GYES lejártát követően a munkaerőpiacra való visszatérést.

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az addigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. Ezt leginkább a játszótér, közparkok és közkertek alkotják.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munka világába való nehéz visszatérés	Bölcsőde, családi napközi létrehozása
Munkahely hiány	Közmunkaprogram
Egyedülálló anyák közérzetének, családképének nem megfelelő állapota.	Anya-gyermek közösségépítő program, önszolgáltató kör létrehozása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Igalban is jellemző az elöregedő népesség, mint az egész országra. A nyugdíjas korosztály egy speciális helyzetben lévő korcsoport, hiszen vidéki település lévén nem a szellemi foglalkozású nyugdíjasok a jellemzők, hanem jelentős többségben azok az idősek, akik fizikai munkából éltek aktív korukban. Ennek a korosztálynak az életéből kimaradt a digitális tudás, és a technikai forradalom újdonságainak használata. Az idősek közül nagyon kevesek azok, akik tudják a számítógépeket kezelni, mert ez a lehetőség vagy anyagi okokból, vagy más okokból kimaradt az életükből. Nálunk is egyre nagyobb arányban alkotják a lakossága részét a nyugdíjasok, illetve a nyugdíjszerű ellátásban részesülők.

6.1.1. számú táblázat - Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2010	160	259	419
2011	162	251	413
2012	166	259	425
2013	162	255	417
2014	114	193	307

Forrás: TelR, KSH Tstar

A településen a nyugdíjasok száma nagyságrendekben nem változott az elmúlt 5 esztendőben. Amennyiben a nyugdíjas korúak nemek szerinti összetételét vizsgáljuk, észrevehetjük, hogy sokkal nagyobb a nők aránya (61 %) a férfiakhoz képest. Ennek oka, a nők, hogy a női lakosság tovább él. A férfiak sokkal pusztítóbb életvitelt élnek (dohányzás, alkohol fogyasztás, túlzott fizikai munka). Az évek során a nemek aránya sem változott nagy mértékben. 2014-ben a nyugdíjban részesülők száma nagy arányban lecsökkent, 27 %-kal.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében.

Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, magyarországi idősebb korosztály már 45-50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Uniós állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori. A regisztrált 55 év feletti munkanélküliek száma jelentősen növekedett. Őket a foglalkoztatásba nehéz visszaintegrálni, a koruk, illetve a képzetlenségük miatt.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Önkormányzatunk kiemelten kezeli az idősügyet, a foglalkoztatásukban rejlő lehetőségeket az önkormányzat megvizsgálja. Lehetőség szerint intézményein keresztül biztosítjuk az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe (pl.: klubokba, hagyományőrző programokba való bevonással, települési rendezvényekbe).

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén az 50-55 év feletti korosztályt érinti, amely a nyugdíjkorhatár előtti kor, amely talán a munkavállalás szempontjából a legkritikusabb, hiszen a munkaerőpiacon amúgy sem egyszerű helyzetben a nyugdíjazás időszakáig tartó időben, nem könnyű új szakmát tanulni, más munkamorált felvenni és felkészültnek lenni. Ennek a korosztálynak már az egészségügyi problémák is megnövekedett terhet jelentenek, amelyek szintén nehezítik a foglalkoztatást. Jelentős problémát okoz az idősek informatikai jártasságának hiánya, hiszen ha az informatikai tudás birtokában lennének, akkor nagyobb esélyük lenne a foglalkoztatásra még akár a nyugdíjaskor betöltése után is.

Az időskorúak foglalkoztatásával kapcsolatos konkrét hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk a településen.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére az

esetleges hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére.

Igal Városban az idősek nappali ellátását az Alapszolgáltatási Központ látja el. Az idősek itt napközben ételhez, tisztálkodási lehetőséghez, társasághoz, programokhoz jutnak. Az alábbi táblázat alapján láthatjuk, hogy ezen ellátásban részesülők száma 30 fő körül mozog. Azonban az idősek száma egyre több. A települési adatok szerint viszont nem lenne magasabb igény a nappali ellátásra.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2010	286	32	11
2011	312	34	11
2012	338	30	9
2013	249	31	12
2014	374	30	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

a) a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,

b) az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

Igal esetében ez az alábbiak szerint láthatjuk, hogy 2010 óta nem részesült senki időskorúak járadékában.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

	Időskorúak járadékában részesülők száma
2010	1
2011	0
2012	0
2013	0
2014	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen számos kulturális rendezvény kerül megszervezésre, ahol mind a szórakozás, mind a tevékeny közreműködés lehetőséget nyújt az idősebb korosztály számára, elősegítve ezzel

a közösségi kommunikációt és kapcsolattartást, de még mindig sokan élnek elszigetelődve, elzárkózva. A közlekedésben ilyenkor is segítséget nyújt az Önkormányzat.

A városban megszervezett különböző hagyományőrző programok, események (szüreti felvonulás, idősek napja stb.) aktív szereplői a nyugdíjasok. A településen már 50 éve működik a nyugdíjas klub.

c) idősek informatikai jártassága

A nyugdíjas korosztály minimális százaléka rendelkezik informatikai jártassággal.

Nagyon hiányos a digitális írástudás ebben a korosztályban, de nemcsak a nyugdíjasok körében tapasztalható, hanem 45-50 éveseknél is felzárkóztatásra szorul. Azonban az Integrált Községi és Szolgáltató Tér igyekszik ebben segítséget nyújtani, az ott működő teleházal és a szervezendő IKT-s programokkal, időseknek is.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A társadalmi adottságok nagymértékben befolyásolják ezen korosztály szociális helyzetét, életfilozófiáját. Ezen a téren jelentős változtatásokra van szükség, ilyen a nyugdíjak reálértékének növelése, illetve szintfenntartása, az időskorúak biztonságérzetének növelése, az elszegényedés elleni védekezés.

Kezdeményezni vagy segíteni kell egy bentlakásos idősek otthona létrehozását is.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fokozottan romló egészségügyi állapot	Szűrővizsgálatok és prevenciók szervezése
Magányérzet fokozódása	Közösségi programok, önképzőkörök szervezése
Digitális írástudatlanság	Ismeretterjesztő program szervezése (pl. Kattints Nagyi tanfolyam)

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A veleszületett fogyatékossgal élő személyeken túl, az egyes fogyatékossgai csoportokban különböző mértékben kell számolni a betegségből, balesetből szerzett fogyatékossg miatt akadályozott személyekkel is. A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak az aktívkorúak. Foglalkoztatásuk és munkába állásuk jelenleg szinte lehetetlen.

A fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci elhelyezkedésének lehetőségei erősen korlátozottak, elsősorban rossz egészségi állapotuknak, másodsorban iskolai végzettségük alacsony mivolta

miatt. A nem dolgozók számára az egyetlen jövedelemforrás az alacsony összegű öregségi nyugdíj, vagy járadék, segély.

A megváltozott munkaképességűek száma 2010. – 2012. között emelkedett, majd 6 fővel csökkent a következő évre vonatkozóan. Nem rendelkezünk adatokkal az egészségkárosodott személyek szociális ellátásban részesülő személyek számáról. (7.1.1. táblázat)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	Egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2010	40	n.a
2011	76	n.a
2012	71	n.a
2013	65	n.a
2014	0	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékos emberek a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportja. Munkaerőpiaci helyzetük lényegesen rosszabb, mint a társadalom nem fogyatékos tagjaié. Összehasonlíthatatlanul nehezebben találnak tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet, illetve ha valaki már gazdaságilag aktív korában válik fogyatékosná, nagyon kicsi az esélye, hogy korábbi munkahelyén foglalkoztatják. A munkaerőpiacon való részvétellel (normál vagy védett munkahelyen) pénzbeli és nem pénzbeli járandóságokhoz lehet hozzájutni, ami pozitív hatással van a résztvevők egészségére. Ezen túlmenően a munka elősegíti a személyiség fejlődését, meghatározott státuszt és elismertséget biztosít. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását és a társadalomba való beilleszkedést. A dolgozó fogyatékos emberek fizetést kapnak, személyi jövedelemadót és társadalombiztosítás járulékot fizetnek, önálló életvitelre képesek.

A városban a legtöbb közintézmény (Orvosi rendelő, Önkormányzati Hivatal, Oktatási Intézmények, Művelődési ház) akadálymentesítettek.

Településünkön a hátrányos megkülönböztetés vonatkozásában bejelentés nem történt.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Igal Városban önálló életvitelt támogató helyi intézmény nincs. A szolgáltatások közül egyedül a Alapszolgáltatási Központ tud eseti jelleggel segítséget nyújtani. Fogyatékosok nappali intézménye a településen nem működik, ezt láthatjuk az alábbi táblázaton is.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	Önkormányzati fenntartású intézményben	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők számára a magasabb szintű jogszabályok nyújtanak olyan pénzübeli és természetbeni ellátásokra lehetőséget, amelyek érvényesítése természetesen Igalon is lehetséges. Ezen ellátások megállapítása azonban nem a helyi Önkormányzat hatásköre, így arra vonatkozóan érdemben lehetősége sincsen. Természetesen ezek érvényesülése az Önkormányzat szempontjából minden szinten támogatott, és azok elősegítése, a jogok érvényesülése az Önkormányzat számára is elsődleges feladat, ebben lehetőségéhez mérten segítséget is tud biztosítani a fogyatékkal élők számára.

A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások számáról nincsenek adatok.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Igal Város Önkormányzat tulajdonában lévő, összes közintézmény akadálymentes. 1997. évi LXXVIII. törvény szabályozása szerint a közintézményeknek kötelezően akadálymentes megközelíthetőségét a település önkormányzatának biztosítania szükséges. Ez alapján akadálymentesen megközelíthető az Önkormányzati és a Járási Hivatal, a Művelődési ház, az Orvosi rendelő, az Oktatási intézmények és az Alapszolgáltatási Központ is.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az új beruházás, vagy felújítás már mindig a hatályos jogszabályoknak megfelelően az akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A településen lévő munkahelyek jelentős számát az önkormányzat biztosítja, így ezen intézményekre a fenti információk az irányadóak.

Az egyes helyi vállalkozásoknál, esetleges új beruházásoknál azonban kiemelt figyelmet kell szentelni az akadálymentesítésre.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Erre vonatkozóan a településnek nincsenek adatai.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Erre vonatkozóan a településnek nincsenek adatai.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elszigetelődés, önszervező csoportok hiánya, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	Fórumok szervezése, megváltozott munkaképességűek rehabilitációs foglalkoztatásának lehetőségeit megteremteni.
Az egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya.	Mobil szűrővizsgálatok biztosítása, pszichiátriai problémák oldására irányuló foglalkoztatási programok, civil szervezetek bevonása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Közfeladatot civil szolgáltató nem lát el. Azonban a település sajátosságai miatt szorosan együttműködünk minden olyan szervezettel, mely a község fejlődését eredményezi. Önkéntesség szervezett formában nem működik, de szükség esetén nagy a településen az összefogás.

Közoktatáshoz kapcsolódóan a Református Egyház működtet egy intézményt, ahol szakszolgálati tevékenységet látnak el (gyógypedagógiai, logopédia, módszertani feladatok).

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Nemzetiségi Önkormányzat nem működik a településen. Az egyházzal és a civil szervezetekkel partneri kapcsolat alakult ki.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A térségben az önkormányzatok között hatékony és szoros együttműködés alakult ki, mely a közös intézményi és közszolgáltatási háttérrel a jövőre nézve még inkább biztosított.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nem működik nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

- *Igal Sport Egyesület:* Az igali labdarúgó csapat, kizárólag csak focival foglalkoznak. A tagok nagy része hátrányos helyzetű. Különös figyelemmel viseltetnek ezen csoportok sportolására, sportra tanítására. Kitorési pontot is biztosítva a tehetséges fiataloknak.
- *Együtt Igal Városért Egyesület:* az egyesület hagyományörző, kulturális feladatokat lát el. Különböző rendezvényeket és programokat szervez a város és a környék lakóinak. Ebben különös figyelmet fordítanak az esélyegyenlőségre.

- *Igali Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesület: fő profilja tűzoltás és a bűnmegelőzés. A tagok és a kiszolgáló személyek között sem tesz az egyesület különbséget. Tehát figyelnek arra, hogy a különböző célcsoportok megfelelő bánásmódban részesüljenek.*

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Mind az egyesületek, mind a települési gazdasági szereplők komoly feladatokat vállaltak magukra a településen élők, az esélyegyenlőségi szempontból a célcsoporthoz tartozó személyek helyzetének javítására vonatkozóan.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a községben dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. Hatásos és hatékony lépés lehetne, ha az önkormányzat honlapot hozna létre, ahol a tervezet az közzétételre kerülhetne, így az állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lenne, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A település vezetője évente beszámol az esélyegyenlőségi program megvalósulásáról, változásairól. Ennek érdekében egy fő koordinátort neveznek ki (általában az esélyegyenlőségi referenst), aki a fejlesztések megvalósulásáról évente tájékoztatja a település vezetőjét.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Nagyobb választási lehetőség a sportágak között	Eszközbeszerezés, valamint programok szervezése
	Minél több munkanélküli visszavezetése a munka világába	Külső tőke allokálásával munkahelyek teremtése turisztika vagy ipari ágazatokban
	Prevenációs és szűrőprogramok hiánya	Akár a Gyógyfürdővel közreműködve szűrővizsgálatok és prevenációs programok szervezése
Gyermekek	Családi napközi / bölcsőde	Családi napközi vagy bölcsőde létrehozása az igényeknek megfelelően
	Ifjúsági klub hiánya	A nagyobb gyermekek, ifjúság részére, programok szervezése, klub kialakítása
Idősek	A munka világába való nehéz visszatérés	Bölcsőde, családi napközi létrehozása
	Munkahely hiány	Közmunkaprogram
	Egyedülálló anyák közérzetének, családképének nem megfelelő állapota.	Anya-gyermek közösségépítő program, önszolgálati kör létrehozása
Nők	Fokozottan romló egészségügyi állapot	Szűrővizsgálatok és prevenációs programok szervezése
	Magányéretet fokozódása	Közösségi programok, önképzőkörök szervezése
	Digitális írástudatlanság	Ismeretterjesztő program szervezése (pl. Kattints Nagy tanfolyam)
Fogyatékkal élők	Elszigetelődés, önszolgálati csoportok hiánya, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	Fórumok szervezése, megváltozott munkaképességűek rehabilitációs foglalkoztatásának lehetőségeit megteremteni.
	Az egészségügyi prevenációs szolgáltatások hiánya.	Mobil szűrővizsgálatok biztosítása, pszichiátriai problémák oldására irányuló foglalkoztatási programok, civil szervezetek bevonása.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek - kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	1. Eszközbeszerzés, valamint programok szervezése	Igal Város Önkormányzat, Arany János Művelődési Ház
	2. Külső tőke allokálásával munkahelyek teremtése turisztika vagy ipari ágazatokban	Igal Város Önkormányzat
	3. Gyógyfürdővel közreműködve szűrővizsgálatok és prevenciók programok szervezése	Igal Város Önkormányzat, Arany János Művelődési Ház Igal Fürdő Kft.
Gyermekek	2. Családi napközi vagy bölcsőde létrehozása az igényeknek megfelelően	Igal Város Önkormányzat
	3. A nagyobb gyermekek, ifjúság részére, programok szervezése, klub kialakítása	Igal Város Önkormányzat, Arany János Művelődési Ház Együtt Igal Városáért Egyesület
Nők	1. Bölcsőde, családi napközi létrehozása	Igal Város Önkormányzat
	2. Közmunkaprogram	Igal Város Önkormányzat
	3. Anya-gyermek közösségépítő program, önszolgálati kör létrehozása	Igal Város Önkormányzat Arany János Művelődési Ház Általános Iskola
Idősek	1. Szűrővizsgálatok és prevenciók programok szervezése	Igal Város Önkormányzat, Arany János Művelődési Ház Házi Orvos
	2. Közösségi programok, önképzőkörök szervezése	Arany János Művelődési Ház
	3. Ismeretterjesztő program szervezése (pl. Kattints Nagy tanfolyam)	Arany János Művelődési Ház
Fogyatékkal élők	1. Fórumok szervezése, megváltozott munkaképességűek rehabilitációs foglalkoztatásának lehetőségeit megteremteni.	Igal Város Önkormányzat, Arany János Művelődési Ház Alapszolgáltatási Központ
	2. Mobil szűrővizsgálatok biztosítása, pszichiátriai problémák oldására irányuló foglalkoztatási programok, civil szervezetek bevonása.	Igal Város Önkormányzat, Arany János Művelődési Ház Házi Orvos

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a nem romákkal együtt azonos értékeket képviselve, és saját megélhetésük biztosítására való törekvésük mellett a munkaerő piacon egyenértékű tényezőként tudnak megjelenni. Célunknak tartjuk, hogy a romák számára ne az

Önkormányzat által biztosított szociális ellátások rendszere legyen az egyetlen megélhetési forrás, hanem hogy a roma lakosok körében a munkanélküliség aránya ne legyen nagyobb, mint a nem roma lakosok körében. Igalban a nemzetiségi hovatartozás jelenleg sem jelent hátrányt senki számára, de kétségkívül felülreprezentált a romák körében a munkanélküliség és a mélyszegénység. Ezen változtatni csak az aktív munkára nevelés útján van lehetőségünk, és nem engedhetjük, hogy úgy növekedjen felnőtté egy egész generáció, hogy a szüleit egyszerűen nem látja munkába járni. Olyan településen kívánunk tehát élni, ahol a romák a társadalom aktív részeseiként a közteherviselés és a munkavállalás terén nem válnak el semmilyen szempontból a nem roma lakosoktól.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők anyagi helyzetén már rövid távon segíteni legyünk képesek, és fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők részére ne a segélyezési lehetőségek jelentsék az egyetlen megoldást élethelyzetük javítására, hanem a munkavállalás, és ezáltal a felelős, önfenntartó, biztos megélhetés legyen számukra biztosított. Saját boldogulásuk kulcsa a saját maguk által végzett munka kell, hogy legyen, ehhez viszont nélkülözhetetlen, hogy a településen élők számára jóval szélesebb körben nyíljon lehetőség a munka vállalására. Mind a mezőgazdaság, mind az idegenforgalom, mind az egyéb gazdasági feladatok ellátása terén fokozott növekedést szeretnénk látni, hiszen csak ennek útján látunk lehetőséget a mélyszegénységben élők anyagi helyzetének javítására, amely nem csak a probléma akut kezelésére, hanem annak orvoslására is alkalmas lehetne.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges szellemi, lelki és testi fejlődésének előmozdítását segítő intézkedések megtételét, azok támogatását. A gyerekek jelentik a mai felnőttek és a település jövőjét, ezért rendkívül fontos, hogy mit adunk át számukra, milyen értékeket tudunk biztosítani, és a munkavállalás területén milyen példát nyújtunk számukra.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek megfelelő életszínvonalának biztosítására, hiszen aki egy életen át dolgozott, az a lehető legtermészetesebb módon megérdemli, hogy a kevésbé aktív időszakában a méltó élethelyzetek biztosítására segítséget kapjon szükség esetén. Igalban az idősek mutatnak tükröt a jelen kor felnőttjei számára, hiszen ők neveltek fel bennünket, ők dolgoztak a család és a település fejlődéséért, ezért ha gyengévé, megtörtté, elesetté válnak, akkor a méltóságteljes életvitelük biztosításáról kötelesek vagyunk gondoskodni. Mindezen okok miatt folyamatosan figyelemmel szeretnénk kísérni az idősek élethelyzetét, és szükség esetén azonnali, megnyugtató és méltó segítséget szeretnénk számukra nyújtani.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a társadalmi munkamegosztás rendszerében való aktív közreműködést, és ehhez elengedhetetlenül fontos az esélyegyenlőség biztosítása a nők számára mind a munkahelyhez jutás, mind pedig az életfeltételek biztosítása terén. A nők társadalmi szerepvállalása a család mindennapi életfeltételeinek biztosításánál kezdődik, és ehhez kapcsolódóan szükséges minden segítséget megadunk számukra. Ha például a kisgyermekes anyuka azért nem tud visszatérni a munka világába, mert a 2 éves kisgyermekét nem tudja megfelelő, nappali ellátást nyújtó intézményben elhelyezni, az a település felelőssége. Sajnos, Igalban Családi Napközi nem működik, ahol a kisgyermekek részére napi ellátását biztosítják. Terveink között szerepel igényfelmérés után a Családi Napközi kifejlesztése, a létszám növelése annak érdekében, hogy minél több édesanya számára nyújtsunk segítséget a munka világába való visszatérés terén.

A fogyatékos emberek általában kevésbé kvalifikáltak, mint a nem fogyatékosok, magasabb közöttük a szakképzetlenség aránya is. Kiemelt fontosságú így a foglalkoztatási rehabilitáció területén a képzés, átképzés. Elő kell segíteni a fogyatékkal élők napközbeni ellátását végző intézmény létrehozását. A szociális ellátórendszerrel, támogató szolgálatokkal együttműködve elő kell segíteni, hogy a fogyatékkal élők is részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.

A helyi civil szervezetek kezdeményezéseit, rendezvényeit a fogyatékosok számára is elérhetővé igyekszünk tenni.

Fokozott figyelmet kell fordítani a pályázati lehetőségek megfelelő kihasználására, a fogyatékos ellátás és feltételrendszer kialakítása érdekében. A fogyatékos gyermekek nem részesülhetnek

hátrányos megkülönböztetésben. A speciális oktatás területén felhalmozódott tudást át kell vinni az integrált területre. Az oktatásban elsődleges forma az integráció. A korai felkutatás, speciális terápia megkezdése, a szülői tanácsadás kiemelten fontos feladat, mely a jövőképünk fő eleme.

A fogyatékos emberek kapcsolatlétesítése, és az érintkezés feltételeinek biztosítása érdekében közlekedésük könnyítése, az akadálymentesítés, szállító szolgálatok, távközlés, jelnyelvi tolmácsok, olvasható információk létesítése szükséges.

Kiemelt területként kell kezelni a fogyatékkal élők akadálymentes közlekedése feltételeinek megteremtését. Ennek megvalósítása érdekében a korlátozott közlekedőképességű emberek (a kerekesszékekkel közlekedők, a vakok és csökkenőt látók, a korlátozott mozgásképességűek, a középsúlyos mozgásfogyatékosok, hiányos mozgásszervű, testi fogyatékosok, illetőleg egészségkárosodás miatt korlátozott mozgásképességű személyek, valamint a nehezen járó időskorúak, a terhes nők, a gyermekek 6 éves korig és az értelmi fogyatékosok) számára akadálymentes, épített környezetet kell kialakítani, amely kényelmes, biztonságos és önállóan használható. A jelenleg működő Alapszolgáltatási Központ már ezt a képet mutatja, de szükséges lenne az egyéb meglévő, és a tervezett közintézmények vonatkozásában is elérni ezen célt.

Tömegközlekedési megállók és állomások használatát az akadálymentes burkolt járdán történő megközelíthetőséggel, a tömegközlekedési járműbe beszállás, illetve abból kiszállás lehetőségével (alacsony padlójú tömegközlekedési jármű használatával).

Az akadálymentesen kialakított létesítmények, berendezések használatát megfelelő tájékoztató, útbaigazító jelzéssel kell elősegítenünk.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Nem biztosított a nagyobb választási lehetőség a sportágak között	Nincs lehetőség több sportolási lehetőség kipróbálására	Egészségre nevelés	Integrált Városfejlesztési Stratégia	Igényfelmérést követően többféle sportághoz kapcsolódó eszköz beszerzése, programszervezés	Jegyző, Polgármester, Művelődési Ház vezető, Sportegyesület vezetője	Pályázati lehetőséghez kötött	Sportkörök kialakulása	Hazai és Európai Unió pályázatok	Pályázati támogatás függvényében fenntartható
2	Munkanélküliek visszavezetése a munka világába	Népesség növelése	Foglalkoztatás növelése	Gazdasági Program, IVS, Költségvetési koncepció	Külső tőke bevonása, mely munkahelyet teremt, adó vagy más költségkedvezményekkel	Jegyző, Polgármester	Beruházóhoz, vagy pályázathoz kötött	Munkahelyek számának növekedése	Tőkeallokáció	Befektető, vagy pályázati támogatás függvényében
3	Prevenációs vagy szűrőprogramok szervezése	Népesség növelése	Egészséges életmódra váltás		A Gyógyfürdő szakorosaival, a házi orvossal együttműködve preventív programok és mobil szűrővizsgálatok szervezése	Jegyző, Polgármester, Művelődési Ház vezetője, Házi orvos	folyamatos	Életminőség javulása	Hazai és Európai Unió pályázatok	Pályázati támogatás függvényében fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Családi	Népesség	Több gyermek		Családi	Jegyző,	2018.12.31.	Bölcsődés	Hazai és	Pályázati

	Napközi Bölcsőde hiánya /	növelése	részesülhessen bölcsődei ellátásban		napközi, vagy bölcsőde létrehozása	Polgármester		gyermek száma	Európai Unió pályázatok	támogatás függvényében fenntartható
2	Ifjúsági klub hiánya	Tanórán kívüli programok lehetőségének hiánya az idősebb gyermekek esetében	Közösségformálás, hatékonyan eltöltött szabadidő		Igényfelmérés alapján a helyi fiatalok ízléséhez illeszkedő programok szervezése (filmklub, kirándulások, sportprogramok, játékok)	Művelődési ház vezetője	folyamatos	Ifjúsági klub tagjainak száma	Hazai és Európai Unió pályázatok, költségvetésből	Pályázati támogatás függvényében fenntartható
III. A nők esélyegyenlősége										
1	A nők munkavállalási kedvének növelése	Népességnövekedés	Női munkanélküliek számának csökkentése	Gazdasági Program, Költségvetési koncepció	Családi napközi, vagy bölcsőde létrehozása	Jegyző, Polgármester	2018.12.31.	Bölcsődés gyermekek száma	Hazai és Európai Unió pályázatok	Pályázati támogatás függvényében fenntartható
2	Munkahelyek teremtése	Népességnövekedés	Női munkanélküliek számának csökkentése	Gazdasági Program, Költségvetési koncepció	Közmunkaprogram keretein belül női munkások alkalmazása	Jegyző, Polgármester	folyamatos	foglalkoztatott nők számának növekedése	Hazai támogatás	Hazai támogatástól függően fenntartható
3	Egyedülálló nők magányérzetének, családképének javítása	Népességnövekedés	Életminőség, nők és gyermekek helyzetének javítása, közösség és tudatformálás		Anyagyermek közösségi programok szervezése (beszélgetések, előadások stb.)	Jegyző, Védőnő, Művelődési Ház vezetője	folyamatos	résztevők száma	Hazai és Európai Unió pályázatok	Pályázati támogatás függvényében fenntartható
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek egészségi állapotának javítása	Öregedő társadalom problémái	Idősek életminőségének javítása	Gazdasági Program, Költségvetési koncepció	Szűrővizsgálatok és prevenció programok szervezése, direkt idősek részére (előadások, vizsgálatok)	Jegyző, Polgármester, Házi Orvos, Művelődési ház vezetője	folyamatos	Életminőség javulása	Hazai és Európai Unió pályázatok	Pályázati támogatás függvényében fenntartható

					stb.)					
2	Magányérvet csökkentése	Idősek elszigetelődése	Idősek közösségalkotása		Idősek közösségi programjainak, önképzőkörök, felolvasóestek szervezése	Művelődési Ház vezetője, Polgármester	folyamatos	Programokon való részvétel	Hazai és Európai Unió pályázatok, költségvetésből	Pályázati támogatás függvényében fenntartható
3	Digitális írástudás fejlesztése	Idősek elszigetelődése	IKT eszközök használata, könnyebb információhoz juttatás		Tanfolyam jellegű ismeretterjesztő programsorozat (Kattints Nagyi)	Polgármester, Művelődési ház vezetője	folyamatos	Programokon való részvétel	Hazai és Európai Unió pályázatok, költségvetésből	Pályázati támogatás függvényében fenntartható
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Kommunikáció színterének bővítése	Elszigetelődés	Tájékozódásuk javítása		Fórumok szervezése	HEP fórum vezetője	folyamatos	Résztevők száma	Költségvetésből, szervezési költségek	Önkormányzat saját költségén
2	Egészségügyi prevenció szolgáltatások biztosítása	Elszigetelődés, életminőség javítása	Beilleszkedés és életminőség javítása		Mobil szűrővizsgálatok biztosítása, pszichiátriai problémák oldására irányuló foglalkoztatási programok, civil szervezetek bevonása.	Jegyző, Polgármester, ASZK vezetője	folyamatos	Igénylők száma	Hazai és Európai Unió pályázatok, költségvetésből	Pályázati támogatás függvényében fenntartható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.



A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülészik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről felel:

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok

teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és - szükség esetén - felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Igal Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Igal Város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a...^{44/2016.(IV.25)} számú határozatával elfogadta.

Kelt: Igal, 2016. ^{04.25.}.....


Obbás Gyula
polgármester


Fülöp László
jegyző

Igal Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.


Igal, 2016. ^{04.26.}.....


Margaréta Óvoda

Igal, 2016. ^{04.26.}.....


Batthyány Károly Általános Iskola

Igal, 2016. ^{04.26.}.....


Batthyány Károly Általános Iskola
Szent István Utcai Tagintézménye

Igal, 2016. ^{04.27.}.....

Igal és Környéke Alapszolgálati Központ

Igal, 2016. ^{04.26.}.....


Védőnői szolgálat

Igal, 2016. ...04.27.

Szil
Házi Orvosi szolgálat

Igal, 2016. ...04.27.

Károly Gáspár
Református Egyházközség

Igal, 2016. ...04.26.

Szent Ferenc
Együtt Igal Városért Egyesület

Igal, 2016. ...04.26.

Fütyi Róbert
Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesület

HEP elkészítési jegyzék³

NÉV ⁴	HEP részeit ⁵										Alírást ⁶	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Polgármester	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
Jegyző	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
ASZK vezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
Művelődési Ház vezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
Házi orvos	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
Védőnő	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
Iskolaigazgató	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		

³ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁴ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁵ A jegyzék oszlopalba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁶ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételeit a HEP elkészítési folyamatban.

Tagintézmény vezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	1. Székely László
Óvodavezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Csornai Fülöp Mária
Egyházközség képviselője	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	1. Cs. L. Kovács
Egyesület elnöke	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Székely
Egyesület elnöke	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Földes